

Vilka direktiv bör kommunen ge sina p-vakter?

Den sagolika historien från Malmö finns nu berättad även i Expressen. Bra med spridning om hur p-övervakning tillämpas i kommunerna. Dags att börja diskutera p-vakternas roll?

För mig är en p-vakt en serviceinriktad person som strävar efter att informera om och förklara innebörden i och behovet av gällande parkeringsregler och som arbetar för att förebygga felparkeringar. Den bästa dagen för en sådan p-vakt kan vara en dag utan någon utfärdad felparkeringsavgift beroende på att vederbörande varit på rätt plats vid rätt tillfälle och fullgjort sitt förebyggande arbete. En utopi? Ja visst. Det finns alltför många fuskare/chanstagare som förtjänar att bli upptäckta liksom de många okunniga som får betala (dyrt) för den gula informationslappen på rutan.

För kommunalråd och räknenissar på kommunens ekonomiavdelning är p-vakten ett medel att öka intäkterna till kommunkassan. Ju intensivare övervakningen är och ju fler förseelser man kan hitta, ju mer ökar intäkterna. Verkligheten? Ja visst. Kanske inte i alla kommuner, men nog finns tanken/ drömmen?

Lagstiftaren har alltid varnat för en överdriven övervakning. Redan i förordningen (1978:578) om kommunal trafikövervakning angavs i 2 § följande:

Trafikövervakare får i fråga om överträdelse som omfattas av förordnande enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift underlåta att meddela parkeringsanmärkning om överträdelsen med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet är att bedöma som obetydlig.

Den nuvarande lydelsen i fjärde stycket 5 § FelPL:

Att en polisman under vissa omständigheter får låta bli att meddela en parkeringsanmärkning framgår av polislagen (1984:387). Även en parkeringsvakt får låta bli att meddela en parkeringsanmärkning, nämligen om överträdelsen med hänsyn till omständigheterna i fallet framstår som obetydlig

infördes 1 mars 1987 (1987:25) som ett förtydligande och motiverades i propositionen 1986/87:51 av departementschefen enligt följande:

2.2 Rapporteftergift m.m.

Mitt förslag: Genom ändringar i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift lagfästs den nuvarande rätten för parkeringsvakter att låta bli att meddela parkeringsanmärkning, när det gäller överträdelser som framstår som obetydliga.

Skälen för mitt förslag: Som jag har nämnt, föreskrivs i lagen om felparkeringsavgift att bara polismän och kommunala trafikövervakare får meddela parkeringsanmärkningar. Enligt den nu gällande förordningen om kommunal trafikövervakning får trafikövervakare underlåta att meddela parkeringsanmärkning, om en överträdelse med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet är att bedöma som obetydlig.

Med hänsyn till föreskriften i 8 kap. 3 § regeringsformen om att sådana föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna, som gäller åligganden för enskilda

eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, skall meddelas genom lag bör enligt min mening föreskriften om rapportteftergift lagfästas. Den kan lämpligen tas in i 5 § lagen om felparkeringsavgift. Därvid bör för tydlighetens skull paragrafen kompletteras också med en hänvisning till de föreskrifter i lag som ger polismännen rätt att meddela rapportteftergift.

Förslaget om en ny lag om kommunal parkeringsövervakning föranleder också några andra ändringar i lagen om felparkeringsavgift.

Något tydligare exempel på en obetydlig förseelse med hänsyn till omständigheterna än händelsen i Malmö lär vara svårt att hitta. Den likabehandlingsprincip som Malmö kommun säger sig vilja tillämpa kan man uppfatta som att man helst vill att parkeraren ska betala både p- och felp-avgift.

Tanken med att anställa personer i kommunen som p-vakter eller att kommunen ska förordna extern personal som kommunala p-vakter är naturligtvis en form av lämplighetsprövning och kontroll av kunskaper i och om uppgiften. Det finns en fastställd utbildningsplan för kommunala p-vakter och med rätt genomförande med rätt lärare kan med fog påstås att p-vakterna har goda förutsättningar att utföra ett bra och tillitsfullt arbete.

Det är viktigt att slå fast att det är p-vakten som har det fulla ansvaret för en utfärdad p-anmärkning. En kommun kan ha policydokument etcetera och bestämma om intensifierad övervakning vid speciella tillfällen eller i särskilda områden, men kan aldrig beordra eller i övrigt tvinga en p-vakt att rapportera. Mot den bakgrunden kan man (läs: jag) vara lite orolig för framtidens teknikutveckling. Tänk den dag då p-vakter av kött och blod ersätts med robotar som programmeras med att "skriva på allt som står stilla". Glädjen i kommunhuset kanske firas med tårta, men för parkerarna blir det dags för gravöl!

Bengt Wilde 2026-03-19